

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ073

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ: 90΄ λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄**(20 μονάδες)**

A1. Καθένα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε στο τετράδιο εξέτασής σας τους αριθμούς της **στήλης Α** και δίπλα από τον κάθε αριθμό το γράμμα της **στήλης Β** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Αριστοτέλης	α. «Γνώση για το ον»
2. Γνωσιολογία	β. «Λογιστικό, επιθυμητικό και θυμοειδές»
3. Φυσικαλισμός	γ. «Μετά τα Φυσικά»
4. Πλάτωνας	δ. «Τι είναι το ον;»
5. Μεταφυσική	ε. «Η πιο ακραία μορφή υλισμού»

(5 X 2 = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο εξέτασής σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**».

- α. Ο Αριστοτέλης όριζε τον άνθρωπο ως «έλλογο ον», δηλαδή ένα ον με νοημοσύνη.
- β. Ο Ντεκάρτ είχε κατηγορηθεί ότι η θεωρία του, η οποία περιγράφεται ως «δουσιμός» και ως «θεωρία αλληλεπίδρασης», περιγράφει κάποιο «φάντασμα μέσα σε μία μηχανή».
- γ. Εισηγητές της «θεωρίας του ωφελιμισμού» θεωρούνται οι Πλάτωνας και Αριστοτέλης.
- δ. Ο Πλάτωνας υποστήριζε ότι η ψυχή μας, προτού έρθουμε στον επίγειο κόσμο, βρέθηκε στους ουράνιους τόπους, όπου γνώρισε τις ιδέες.
- ε. Ο Καντ διακρίνει δύο μορφές βούλησης, την *καθαρή* και την *εμπειρική*.

(5 X 2 = 10 μονάδες)**ΜΕΡΟΣ Β΄****(40 μονάδες)**

Να δώσετε σύντομες απαντήσεις (έκταση: 70-110 λέξεις)

B1. Τι υποστηρίζει η «θεωρία του ωφελιμισμού»; Εξηγήστε.

B2. Ποια είναι η θέση του Ντεκάρτ απέναντι στο πρόβλημα της σχέσης μεταξύ του νου και του σώματος; Εξηγήστε.

B3. Ποιοι, κατά τον Πλάτωνα, θα πρέπει να διακυβερνούν μία Πολιτεία; Εξηγήστε.

B4. Σύμφωνα με τον Καντ, τι ορίζεται ως «κατηγορική προσταγή»; Εξηγήστε.

(4 X 10 = 40 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(40 μονάδες)

Να δώσετε διευρυμένες απαντήσεις (έκταση: 250-300 λέξεις)

Γ1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Έχει υποστηριχθεί [...] ότι η μελέτη της φιλοσοφίας [γενικά της φιλοσοφίας] δεν εξυπηρετεί τίποτα, μιας και όλοι οι φιλόσοφοι δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να κάθονται και να ψειρίζουν το νόημα των λέξεων. Δεν φαίνεται να βγάζουν ποτέ συμπεράσματα με κάποια ουσία, ενώ η συνεισφορά τους στην κοινωνία είναι κυριολεκτικά ανύπαρκτη [...] Η φιλοσοφία φαίνεται να μην συντελεί στο να αλλάξει τίποτα. Η φιλοσοφία αφήνει τα πάντα όπως τα βρήκε».

N. Warburton, *Φιλοσοφία. Τα βασικά ζητήματα*, Αθήνα, εκδ. Περίπλους, 1999, σ. 18.

Ερώτημα: (α) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε **δύο (2)** επιχειρήματα, τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί προς ακύρωση της ηθικής φιλοσοφίας. (β) Πιστεύετε πως η φιλοσοφία (όχι μόνο η ηθική, αλλά ευρύτερα) έχει κάποια αξία; Εξηγήστε.

Γ2. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«[...] Υπάρχουν πολλοί στην εποχή μας, που διατείνονται ότι οι άνθρωποι απώλεσαν πλέον τη μοναδικότητα, την οποία στο παρελθόν είχαν πάνω στον πλανήτη μας [...] Αλλά αυτή είναι η μία θέση επί του ζητήματος. Υπάρχει και η άλλη, η αντίθετη άποψη. Συγκεκριμένα, υποστηρίχθηκε ότι, με την εμφάνιση των κομπιούτερς και των ρομπότ, η διαχωριστική γραμμή, που υφίστατο άλλοτε ανάμεσα στους ανθρώπους και τις μηχανές, δεν εξαλείφθηκε. Απλώς, μετακινήθηκε προς την περιοχή του ανθρώπου, περιορίζοντας σαφώς την αποκλειστικότητα, που αυτός είχε για ορισμένες δραστηριότητες· παλαιότερα, ας πούμε, μόνον οι άνθρωποι είχαν τη δυνατότητα να μιλάνε, να λύνουν μαθηματικές εξισώσεις ή να παίζουν σκάκι - σήμερα, όμως, όχι. Ωστόσο, παρατηρήθηκε ότι, παρά τις εκπληκτικές ικανότητες που έχει ένα ρομπότ ή ένα κομπιούτερ, εντούτοις οι μηχανές αυτές στερούνται βασικών χαρακτηριστικών, ώστε να μπορούν να εξομοιωθούν προς τα ανθρώπινα όντα. Έτσι, υποστηρίχθηκε ότι μία μηχανή, αντίθετα με τους ανθρώπους, δεν

μπορεί, πράγματι, να σκέπτεται, να εκδηλώνει ψυχικά γεγονότα (προθέσεις, βουλήσεις, αισθήματα κλπ.), ούτε να πράττει».

Θ. Πελεγρίνης, *Άνθρωποι Ζώα Μηχανές*, Αθήνα, εκδ. Καρδαμίτσα, 1987, σ. 134-135.

Ερώτημα: (α) Να συγκρίνετε τους όρους «τεχνητή» και «ανθρώπινη νοημοσύνη», καταγράφοντας **δύο (2)** ομοιότητες και **δύο (2)** διαφορές. (β) Να σχολιάσετε τις δύο θέσεις του παραπάνω παραθέματος (λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστότητα του όρου «τεχνητή νοημοσύνη», καθώς και τον «ανοιχτό» χαρακτήρα των μεταφυσικών ερωτημάτων).

(2 X 20 = 40 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ